

SUBMUKÖZ YARIKLAR

***Yüzümle Mutluyum
Derneği***

SUBMUKÖZ YARIK DAMAK NEDİR?

Submuköz yarık damak yarık damağın bir türüdür. Yarık damak damağın tam olarak birleşmemesi sonucunda damakta görülen boşluk veya yarık olarak tanımlanabilir. Damak kemiksi sert ve kaslı yumuşak damaktan oluşur. Sert damak hareketsiz, yumuşak damak ise hareketli bir yapıdır. Yumuşak damağın sonunda küçük dil yer alır. Ağız içi ve damak muköz denilen bir yapı ile kaplıdır. Sert damakta gözlenen submuköz yarıklarda kemiksi sert damak yarıktır ancak bu yarık muköz yapı tarafından kapatılmıştır. Yarığın bu muköz yapı tarafından kapatılması yarığın ağız içi muayenede görülmesini zorlaştırır. Diğer bir deyişle damağın kemik kısmı yarıktır ancak bu yarık kemik, muköz yapı ile kaplı olduğundan ağız içine bakıldığında görülmesi zordur.

Yumuşak damağın submuköz yarıkları ise orta hatta kasların birleşmemesi ya da bu kaslı yapıların uygun olmayan şekilde duruşlarıyla kendini belli eder. Sert damağın submuköz yarığında kemiksi yapının orta hattında/merkezinde açıklık bulunur. Bu açıklık yukarıda da belirtildiği gibi muköz adı verilen bir yapı ile kaplıdır. Bu yarık bazen bir çıkıntı veya sert damakta çöküntü olarak hissedilir. Çoğu kez submuköz yarıklar küçük dilde yarıkla (bifit uvula) ilişkilendirilir.

SUBMUKÖZ DAMAK YARIĞININ ETKİLERİ NELERDİR?

Submuköz damak yarığı olan kişilerde, yumuşak damak kasları görevlerini yerine getiremez. Yumuşak damak kaslarının görevlerini yerine getirememesi sonucunda konuşma sorunları, orta kulak iltihapları ve yutma zorluklarıyla karşılaşılabilir. Ancak, submuköz damak yarığı olan ve buna rağmen hiçbir gözle görünür veya hissedilebilir bir sorunu olmayan bazı kişilerde bulunmaktadır. Submuköz yarığı olan kişiler ve aileleri için önemli olan bir bilgi ise submuköz damak yarığının görülebilir damak yarığıyla aynı genetik riske sahip olduğudur. Diğer bir deyişle her iki damak yarığı türü de aynı genetik etmenlerden kaynaklanabilmektedir.

SUBMUKÖZ DAMAK YARIĞI NASIL TEŞHİS EDİLİR?

Bir kişinin submuköz damak yarığı için değerlendirilmesinin en yaygın nedeni anormal genizsi konuşmadır. Submuköz damak yarığının diğer belirtileri/semptomları sık orta kulak iltihapları ve beslenme/yutma sorunlarıdır. Submuköz damak yarığı küçük dilde yarık ya da sert damağın sonlandığı bölgede bir girinti ile kendini belli edebilir. Ancak bazı çocuklarda genizsi konuşma sorunları, sık orta kulak iltihapları ve yutma sorunları gözlense de ağız muayenesi sırasında damak normal görünebilir. Bu tür durumlarda damağı tam olarak değerlendirebilmek için özel geliştirilmiş testlerin uygulanması gerekir. Bu testler röntgen, nazofaringoskopi gibi testleri içermektedir. Bu değerlendirmeler yarık damak ekibini üyeleri tarafından gerçekleştirilir. Eğer çocuğunuzda submüköz bir yarık olduğundan şüpheleniyorsanız, damak yarığı değerlendirmesi için size en yakın damak yarığı ekibine başvurmalısınız.

SUBMUKÖZ YARIK TEDAVİ EDİLMELİ Mİ?

Submuköz yarık damak eğer kişi için sorunlara neden oluyorsa cerrahi müdahale gerektirir. Submuköz damak yarığı olan kişilerin tedavi edilmesinin en yaygın nedeni anormal genizsi konuşmadır. Bu durumlarda çocuğun konuşması yarık damak ekibinin diğer üyeleriyle iş birliği içerisinde, bir dil ve konuşma terapisti tarafından değerlendirilir ve sorunun nedeni tanılır. Eğer kişi konuşma sırasında burundan hava kaçımasını önleyemiyorsa, damağa cerrahi müdahale gerekir. Konuşma terapisi tek başına yeterli olmayacaktır.

Beslenme ve yutma sorunları damak yarığı ekibindeki beslenme danışmanı tarafından önerilecek olan özel teknikler yoluyla yönetilebilir.

Kulak sorunları çocuk doktoru ve bir KBB uzmanı tarafından tedavi edilebilir. Tedavi için antibiyotikler veya kulak zarına cerrahi olarak yerleştirilen ventilasyon tüpleri kullanılabilir. İyi düzeyde bir işitme ve düzgün konuşma gelişimi için kulak sorunların çözülmesi büyük önem taşımaktadır.

Eğer beslenme sorunları ve kronik orta kulak iltihapları ortadan kaldırılmazsa ve bu sorunlar yumuşak damak kaslarındaki anomalilerden kaynaklanıyorsa, yumuşak damağın cerrahi olarak tedavi edilmesi gerekir.

SUBMUKÖZ DAMAK YARIĞI İÇİN NE TEDAVİ YÖNTEMLERİ MEVCUTTUR?

Submuköz damak yarığı ve velofarengal/yumuşak damak yetmezliği olan kişiler için en yaygın tedavi cerrahidir. Cerrahi tedavide yumuşak damaktaki anomaliler düzeltilir. Eğer submuköz damak yarığı anormal konuşmaya neden oluyorsa farengal flep veya faringoplasti ameliyatları seçenekler arasındadır. Cerrahi müdahalenin birincil amacı normal konuşma üretimini sağlamaktır. Cerrahi müdahale genel anestezi altında hastanede gerçekleştirilir. Cerrahi müdahale öncesi ve sonrasında damak yarığı ekibinin değerlendirme yapması gerekmektedir.

Nadir de olsa submuköz damak yarığına bağlı yumuşak damak/velofarengal yetmezlik ağız içine yerleştirilen ve dişlere tutturulan bir alet yardımıyla çözülmeye çalışılır. Bu uygulama (prosthodontist) bir diş hekimi uzmanı tarafından gerçekleştirilir. Bu durumda da tedavi öncesi ve sonrası değerlendirme yarık damak ekibi tarafından yapılmalıdır.

Dudak-damak yarıklığıyla ilgili daha ayrıntılı bilgi için;

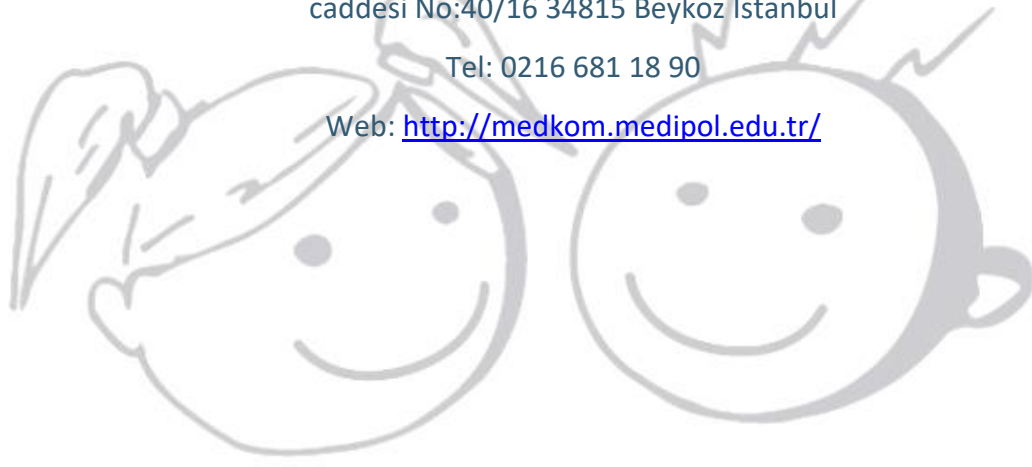

İstanbul Medipol Üniversitesi Dil, Konuşma ve Yutma Terapisi ve Yenilikçi Teknolojiler
Araştırma ve Uygulama Merkezi (MEDKOM)

Adres: İstanbul Medipol Üniversitesi Kavacak Güney Yerleşke, Göztepe Mahallesi, Atatürk
caddesi No:40/16 34815 Beykoz İstanbul

Tel: 0216 681 18 90

Web: <http://medkom.medipol.edu.tr/>

*Yüzümle Mutluyum
Derneği*